

ШКАЛАБАНДӢ ЧИСТ?

Дар низоми ИМД шкалабандии холҳо истифода мешавад, ки мақсади асосии он баргардонидани холҳои бадастовардаи докталабон аз ҳар субтест ба шкалаи мувофиқ дар намуди балҳо мебошад. Шкалабандии натиҷаҳои имтиҳонҳо бо истифодаи усули протсентилҳо (ченаки ҷойгиршавии докталабон ё тақсимои онҳо нисбат ба якдигар) ба роҳ монда мешавад.

Шкалабандии холҳо дар доираи ҳар субтести алоҳида вобаста ба гурӯҳҳои ихтисосҳо сурат гирифта, ҷадвалҳои мувофиқати холҳо ба балҳо тартиб дода шуда, дар сомонаи Марказ нашр карда мешавад.

Масалан, дар ИМД-2014 ҷадвали мувофиқати холҳо ба балҳо аз субтести “Забони тоҷикӣ”-и имтиҳони қисми А (тести умумӣ) барои гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум – “Табиӣ ва техникӣ” чунин буд:

Ҷадвали 10.

Гурӯҳи ихтисосҳои 1-ум – “Табиӣ ва техникӣ”
Субтести А1 – “Забони тоҷикӣ”

Хол	Бал (протсентил)
0	0,2094
1	0,3916
2	0,6648
3	0,9835
4	1,5481
5	2,2128
6	3,1872
7	4,3893
8	5,8645
9	7,3762
10	9,0335
11	10,6180
12	12,3300
13	13,9874
14	15,8086
15	17,2019
16	18,8320
17	20,4984
18	22,2195
19	23,7858
20	25,4614
21	27,2189
22	29,0948
23	30,9252
24	32,8922

Хол	Бал (протсентил)
25	34,7681
26	37,1175
27	39,4123
28	41,7436
29	44,0930
30	46,6792
31	49,1653
32	51,8789
33	54,4378
34	56,9148
35	59,3735
36	61,8049
37	63,7719
38	65,8299
39	67,5965
40	69,3723
41	70,9477
42	72,2408
43	73,3244
44	73,9983
45	74,6175
46	74,8543
47	74,9636
48	75,0000

Мувофиқи тартиби муқарраргардида барои ҳар субтест бали ҳадди аксар муайян шудааст, ки вобаста ба он дар раванди шкалабандии ҳолҳои ҳар субтест шкалаҳои мувофиқ истифода мешавад. Масалан, барои қисми А шкалаҳои 50-бали ва 75-бали чунин истифода мешавад: барои субтестҳои 1-ум (“Забони тоҷикӣ”) ва 3-юм (“Таърихи халқи тоҷик ва асосҳои давлат ва ҳуқуқ”) шкалаи 75-бали ва барои субтести 2-юм (“Математика”) шкалаи 50-бали.

Аз 3 субтести қисми Б довталаб метавонад дар маҷмӯъ 300 балро ба даст орад. Таносуби бали имконпазири ҳадди аксар барои субтестҳои имтиҳони қисми Б вобаста ба фанни асосии имтиҳони ихтисос дар доираи гурӯҳи ихтисосҳо метавонад гуногун бошад. Масалан, барои ихтисосҳои тиббӣ, ки дар гурӯҳи ихтисосҳои 5-ум – “Тиб, биология ва варзиш” дохиланд, таносуби бали имконпазири ҳадди аксар ва ё ба ибораи дигар, вазни субтестҳо метавонад чунин бошад: субтести химия – 40% (120 бал), субтести биология – 40% (120 бал) ва субтести физика – 20% (60 бал).

Таносуби бали имконпазири ҳадди аксар – вазни ҳар як субтест вобаста ба фанҳои имтиҳонии қисми Б дар мувофиқа бо муассисаҳои таълимӣ муайян карда мешавад.

Ҳамин тариқ, довталаб дар натиҷаи бомуваффақият супоридани ИМД метавонад бали ҳадди аксари 500-ро – 200 бали ҳадди аксар барои қисми А ва 300 бали ҳадди аксар барои қисми Б ба даст орад.

Довталаб бе истифода аз ҷадвалҳои мувофиқати ҳолҳо ба балҳо наметавонад ҳолҳои бадастовардашро ба балҳо баргардонад.